

REDUCEREA COSTURILOR DE FUNCȚIONARE PRIN EFICIENTIZAREA SERVICIILOR PUBLICE COMUNITARE LOCALE DE EVIDENȚĂ A PERSOANELOR

Prof. univ. dr. Ion PÂRGARU¹, Asist. univ. drd. Ionel TORJA²

Rezumat

În articol sunt redate anumite aspecte din activitatea care se desfășoară la Serviciile Publice Comunitare Locale de Evidență a Persoanelor, precum și importanța pe care o reprezintă corectitudinea actelor de stare civilă care sunt întocmite de aceste structuri precum și a certificatelor de stare civilă care sunt emise pe baza acestora. Activitatea S.P.C.L.E.P. poate fi mult îmbunătățită, prin modificarea procedurilor de întocmire a actelor de stare civilă și informatizarea întregului sistem. Este avansată în premieră prin acest articol, importanța introducerii anumitor criterii de măsurare a eficienței și în privința S.P.C.L.E.P.

Cuvinte cheie: management, S.P.C.L.E.P., eficientizare, rectificare și corectitudine.

1. INTRODUCERE

Cu toții cunoaștem activitatea Serviciilor Publice Comunitare Locale de Evidență a Persoanelor (denumite în continuare S.P.C.L.E.P.), care funcționează în comunitatea unde locuim, prin simplul fapt că încă de la naștere și după aceea pe tot parcursul vieții, avem nevoie de actele pe care aceste structuri le emit. În acest caz mă refer la certificatele de stare civilă (naștere și căsătorie), adeverințe pentru dovedirea statutului civil (Anexa nr. 9, Anexa privind componența familiei, livretele de familie) sau după împlinirea vârstei de 14 ani în virtutea faptului că avem calitatea de cetățeni români beneficiem de un act de identitate. După încetarea ireversibilă a tuturor funcțiilor vitale a unei persoane la S.P.C.L.E.P. sau, după caz, la primăria unității administrativ-teritoriale în a cărei rază s-a produs decesul ori s-a găsit cadavrul se întocmește actul de deces.

În primă fază avem impresia că în administrația publică și cu precădere în cazul S.P.C.L.E.P., nu putem vorbi despre noțiuni de eficiență și eficacitate sau despre reducerea costurilor de funcționare a acestora. Consider că în cel mai scurt timp posibil, va trebui să discutăm la modul cel mai serios și nu doar din punct de vedere teoretic, despre îmbunătățirea imaginii S.P.C.L.E.P. având în vedere punerea în aplicare a tuturor aspectelor care sunt cuprinse în manualele privind managementul calității.

2. NOȚIUNI GENERALE CU PRIVIRE LA ACTELE ȘI CERTIFICATELE DE STARE CIVILĂ, PRECUM ȘI A DOVEZILOR CARE SE EMIT DE CĂTRE S.P.C.L.E.P.

Legiuitorul a considerat pe bună dreptate că *actele de stare civilă au o importanță deosebită, motiv pentru care în textul de lege a stipulat că sunt acele înscrisuri autentice* (I. Torja, 2012, pp. 626-669) *prin care se dovedește nașterea, căsătoria sau decesul unei persoane, fiind întocmite în interesul statului și al persoanei cu scopul de a cunoaște numărul și structura populației, a situației demografice, la apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, făcând dovada, până la înscrierea în fals, pentru ceea ce*

¹ Universitatea Politehnică București.

² Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, filiala Satu Mare.

reprezintă constatările personale ale ofițerului de stare civilă și, până la proba contrară, pentru celelalte mențiuni [art. 1 din L. nr. 119/1996 privind actele de stare civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare și art. 99 alin. (2) din NCC].

Pornind de la aceste premise trebuie să avem în vedere faptul că, pentru a se dovedi nașterea, căsătoria sau decesul unei persoane sau pentru ca aceste să fie opozabile altora, cele mai importante fapte și acte juridice trebuie înregistrate de către S.P.C.L.E.P./primăriei, în înscrisuri, cu referire la *actele de stare civilă* (G. Boroș, 2008, p. 461) deoarece ele privesc starea civilă a unei persoane. *Cu privire la elementele stării civile trebuie să facem diferența între acelea care pot avea drept cauză:*

- *un fapt juridic stricto sensu* (spre exemplu: nașterea, decesul etc.);
- *un act juridic sau jurisdicțional* (de exemplu: adopția, căsătoria, divorțul etc.).

Astfel „înregistrările de stare civilă” sunt considerate acele **operațiuni juridice, efectuate în condițiile legii, de către organele cu atribuții de stare civilă, prin care se consemnează în registrele de stare civilă, toate faptele și actele juridice ce privesc starea civilă a unei persoane, sau după caz și a altor elemente prevăzute în legislație** (D. Lupulescu, 1980, p.162; Gh. Beleiu, 2005, p. 435; G. Boroș, p. 461).

Înregistrările de stare civilă, se pot grupa în două categorii:

- ***înregistrările care au ca scop întocmirea actelor de stare civilă - naștere, căsătorie și deces;*** (D. Lupulescu, A. M., Lupulescu, 2002, p.224-275; E. Lupan, 1999, p. 196-206; P. Pețu, E. Velicu, V. Mardare, 2007; p. 48-252).

- ***înregistrările prin care se înscriu mențiuni pe marginea actelor de stare civilă*** (G. Boroș, 2008, p. 346; Gh. Beleiu, 2005, p. 435), printre care pot fi amintite cu titlu de exemplu [*stabilirea filiației (față de mamă sau față de tată), încuviințarea adopției, încuviințarea dea purta un anumit nume, încheierea/desfacerea căsătoriei, schimbarea numelui pe cale administrativă, ortografierea numelui*]

Înregistrarea actelor și faptelor de stare civilă și înscrierea mențiunilor se pot face doar de către ofițerii de stare civilă în limba română, folosindu-se alfabetul latin, după cum urmează:

- ***din oficiu, în condițiile prevăzute de legislația în vigoare.*** Orice modificare intervenită în statutul civil al unei persoane, dispusă printr-o hotărâre judecătorească definitivă, printr-un act administrativ sau prin orice alt înscris prevăzut de lege.

- ***la cerere, pe baza declarației persoanei obligate la aceasta.*** Înscrierile în actele de stare civilă a mențiunilor referitoare la modificarea intervenită în statutul civil, pe baza documentelor prevăzute mai sus, se poate face și la cererea persoanei interesate.

L. nr. 119/1996 privind actele de stare civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prevede foarte clar că ***înregistrarea în actele de stare civilă a actelor și faptelor de stare civilă trebuie să fie solicitată obligatoriu de către orice persoană fizică care are cetățenia română sau de orice persoană fără cetățenie, respectiv cetățenii străini pot cere față de ei nefiind o obligație.***

Pe de altă parte trebuie să observăm faptul că în conformitate cu:

- art. 4 alin. (2) și (3) din L. nr. 119/1996 ***persoanele fără cetățenie sunt obligate să solicite înregistrarea actelor și faptelor de stare civilă*** la serviciul public comunitar local de evidență a persoanelor sau, după caz, la primăria competentă, fiind obligate să solicite înscrierea de mențiuni pe actele de stare civilă întocmite în registrele de stare civilă române.

- art. 4 alin. (1) și (3) din L. nr. 119/1996 ***cetățenii străini care au domiciliul sau se află temporar în România pot cere înregistrarea actelor și faptelor de stare civilă*** în aceleași condiții ca și cetățenii români, respectiv înscrierea de mențiuni pe actele de stare civilă care au

fost întocmite în registrele de stare civilă române.

În cazul cetățenilor străini sau a persoanelor fără cetățenie, este de observat că legea are anumite reglementări specifice, printre care se numără următoarele:

- să se nască pe teritoriul României (înregistrarea în actul de naștere);
- să se căsătorească pe teritoriul României (înregistrare în actul de căsătorie);
- să moară pe teritoriul României (înregistrare în actul de deces);
- pentru situațiile arătate mai sus, pe marginea actelor de stare civilă care au fost înregistrate în România, se pot aplica/se aplică mențiuni cu privire la modificarea statutului civil.

În cazul căsătoriei încheiată de un cetățean român cu un cetățean străin, mențiunea se aplică din prisma cetățeniei pe care o are soțul cetățean român, având în vedere faptul că actul de căsătorie se referă la două persoane. Dacă în starea civilă a unei persoane s-a produs o modificare pe teritoriul României aceasta trebuie să fie înscrisă (cu precizările de mai sus) în actele de stare civilă românești.

Plecând de la considerentele de mai sus, optez pentru înscrierea obligatorie în actele de stare civilă a tuturor modificărilor de stare civilă, care s-au produs pe teritoriul României, iar acestea să fie o condiție obligatorie pentru toți cetățenii și nu doar facultativă.

Doar astfel vom reuși să nu mai avem înregistrări tardive, respectiv ofițerii de stare civilă să nu fie arătați cu degetul, ca fiind cei dintâi vinovați, care trebuie să răspundă pentru delăsarea cetățenilor când vine vorba de punerea lor în legalitate.

După cum am mai precizat actul de naștere trebuie să se reflecte toate înregistrările de stare civilă cu privire la persoana în cauză fiind pe bună dreptate numit „oglină” (I. Torja, 2012, p. 956) sau după alte termene care mai sunt folosite în literatura de specialitate „centralizatorul” (Gh. Beleiu, 2005, p. 461; G. Boroi, 2008, p. 461) sau „receptacol” destinat să culeagă mențiunea tuturor faptelor care afectează personalitatea de-a lungul vieții.

3. IMPORTANȚA ÎNREGISTRĂRILOR EFECTUATE CORECT ÎN ACTELE ȘI CERTIFICATELE DE STARE CIVILĂ

În prezentarea făcută până la acest moment, am arătat importanța pe care o au actele de stare civilă și obligativitatea înregistrării actelor și faptelor de stare civilă la serviciul public comunitar local de evidență a persoanelor sau, după caz, la primăria competentă. **Dar trebuie arătat că toate greșelile care sunt făcute de către ofițerul de stare civilă, își vor pune în mod sigur amprenta asupra vieții cetățeanului la care i-au fost emise acte de stare civilă greșite, precum și asupra bugetelor locale de unde se finanțează S.P.C.L.E.P.**

Toate normările de personal care se fac la S.P.C.L.E.P. nu au luat în considerare faptul că în activitatea depusă, mai pot să existe și greșeli făcute de ofițerul de stare civilă, iar pentru îndreptarea lor și punerea în legalitate a cetățeanului, ofițerul de stare civilă trebuie să se oprească din activitatea pe care o face în mod obișnuit și să se ocupe de îndreptarea acestor erori. **Această activitate nu este dorită la S.P.C.L.E.P., pentru că este considerată ca o pată pe imaginea instituției, dar nici de cetățean deoarece el este pus într-o situație penibilă de a se legitima în permanență și a face dovada identității de persoane.**

Buna desfășurare a activității de la fiecare S.P.C.L.E.P., era bulversată și mai mult, de una din primele măsuri care la data adoptării a fost introdusă prin art. 10 „Măsuri de reducere a cheltuielilor de personal în sistemul bugetar”, din Legea nr. 329 din 5 noiembrie 2009 privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar Internațional, cu modificările și completările ulterioare, unde la alin. (1) se prevedea faptul că „în vederea încadrării în constrângerile bugetare determinate de situația de criză economică,

în perioada octombrie-decembrie 2009, conducătorii autorităților și instituțiilor publice, indiferent de modul de finanțare, au obligația de a diminua cheltuielile de personal, în medie cu 15,5% lunar, prin aplicarea uneia dintre următoarele măsuri:

a) să acorde personalului propriu, indiferent de statutul acestuia, zile libere fără plată pentru o perioadă de până la 10 zile lucrătoare;

b) să reducă programul de lucru;

c) să dispună o măsură ce combină alternativele prevăzute la lit. a) și b);

d) altă măsură cu efect echivalent.”

A doua măsură s-a referit la stabilirea numărului de angajați raportat la numărul de locuitori pe care S.P.C.L.E.P. îi arondează, dar fără ca în prealabil să se facă un studiu cu privire la timpul necesar pentru rezolvarea fiecărui caz sau activitate în parte.

În aceste împrejurări mai putem vorbi despre o stimulare a activității, în condițiile în care ești obligat să oficiezi căsătorii sâmbătă, duminică și de sărbători legale, dar nu ești plătit, iar activitatea trebuie să fie efectuată de către angajat la termenele prevăzute de lege, altfel acesta riscă să fie sancționat sau și mai grav prin faptul că nu înregistrează la termen anumite mențiuni schimbă starea civilă a unei persoane.

Dacă prin legislație ofițerii de stare civilă nu sunt recompensați pentru activitatea de stare civilă, pe care o desfășoară peste orele de program, consider că șeful S.P.C.L.E.P. are un rol determinant, în motivarea nefinanciară a salariatului precum și în păstrarea la locul de muncă a unui climat de colegialitate, respect și stimă reciprocă.

Pentru fiecare cerere de rectificare, un ofițer de stare civilă consumă cel puțin cinci zile din programul de activitate, perioadă în care instituția îl plătește fără ca acesta să înregistreze alte acte de stare civilă, să interacționeze cu publicul pentru preluarea documentelor astfel încât imaginea S.P.C.L.E.P. să nu aibă de suferit.

4. PROCEDURA RECTIFICĂRII ACTELOR DE STARE CIVILĂ

Dar pentru a demonstra cele de mai sus, consider că trebuie să fac câteva precizări cu privire la noțiunea de rectificare a actelor de stare civilă și procedura care trebuie urmată.

În acest sens arăt faptul că atunci când vorbim despre rectificarea actelor de stare civilă, trebuie luate în considerare două aspecte mai importante și anume:

-1- rectificarea actelor de stare civilă și a mențiunilor înscrise pe acestea.

Cererea de rectificare a actelor de stare civilă și a mențiunilor înscrise pe acestea, însoțită de actele doveditoare, se depune la S.P.C.L.E.P. sau, după caz, la primăria unității administrativ-teritoriale care are în păstrare actul de stare civilă ori la S.P.C.L.E.P. sau, după caz, la primăria unității administrativ-teritoriale de la domiciliul solicitantului.

În acest sens ofițerii de stare civilă primesc cererile de rectificare a actelor de stare civilă și efectuează verificări pentru stabilirea cu exactitate a erorilor depistate în cuprinsul actelor de stare civilă sau a mențiunilor înscrise pe acestea, întocmesc documentația și referatul cu propunere de aprobare sau respingere și le înaintează S.P.C.J.E.P., pentru aviz prealabil, în vederea emiterii dispoziției de aprobare/respingere de rectificare de către primarul unității administrativ-teritoriale competente [art. 10 alin. (1) lit. q) din Metodologia cu privire la aplicarea unitară a dispozițiilor în materie de stare civilă, aprobată prin H.G. nr. 64/2011].

Rectificarea unei înregistrări de stare civilă (sunt incluse și mențiunile înscrise pe marginea actelor de stare civilă) se poate face din oficiu sau la cererea persoanei interesate, prin dispoziție a primarului unității administrativ-teritoriale care are în păstrare actul de stare civilă, doar cu avizul prealabil al S.P.C.J.E.P.; în funcție de rezultatul verificărilor, se emit dispoziții de admitere sau de respingere.

Cererea se soluționează în termen de 30 de zile prin emiterea dispoziției susmenționate, care se comunică solicitantului în termen de 10 zile de la data emiterii [art. 58 alin. (3) din Legea nr.119/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare].

În situația în care:

- *cererea de rectificare a unui act de stare civilă se depune la S.P.C.L.E.P. ori, după caz, la primăria unității administrativ-teritoriale de la domiciliul solicitantului, aceasta se înaintează, de îndată, S.P.C.L.E.P./primăria unității administrativ-teritoriale care are în păstrare actul de stare civilă;*

- *actele îndeplinesc condițiile legale pentru a fi rectificate și după înregistrarea avizului prealabil primit de la S.P.C.J.E.P., împreună cu actele doveditoare depuse de solicitant și un referat motivat cuprinzând rezultatul verificărilor, ofițerul de stare civilă care a primit cererea o prezintă primarului. După ce primarul emite dispoziția, ofițerul de stare civilă o expediază, împreună cu certificatul de stare civilă, completat corect, ca urmare a rectificării actului, la S.P.C.L.E.P./primăriei unității administrativ-teritoriale de la care a primit cererea;*

- *după primirea dispoziției (prin care s-a aprobat rectificarea actului) de către ofițerul de stare civilă competent, acesta invită titularul actului, în termen de 48 de ore, pentru a-l ridica, pe bază de semnătură în vederea eliberării certificatului de stare civilă corespunzător, cu mențiunea că certificatul de stare civilă anterior se retrage și se transmite instituției emitente, în vederea anulării și a efectuării mențiunii corespunzătoare pe marginea actului, la rubrica „Certificate eliberate”.*

-2- rectificarea actelor de stare civilă întocmite ca urmare a transcrierii/înscrierii în registrele de stare civilă române a certificatelor sau extraselor de stare civilă încheiate în străinătate.

Actele de stare civilă întocmite ca urmare a transcrierii/înscrierii în registrele de stare civilă române a certificatelor sau extraselor de stare civilă încheiate în străinătate se rectifică numai în următoarele situații:

2.1. când eroarea se datorează autorităților locale străine care au înregistrat inițial actul și persoana interesată prezintă documentul eliberat de autoritățile străine, cu îndeplinirea și a altor cerințe prevăzute de lege.

În acest caz avem cele două situații distincte:

- *după recunoașterea hotărârii străine de către tribunalul competent. Înscrierea în actele de stare civilă a unor hotărâri străine, care se referă la statutul civil al cetățenilor români, se face după recunoașterea hotărârii străine de către tribunalul competent a soluționa cererea de recunoaștere, respectiv tribunalul de pe raza județului unde își are sau a avut domiciliul persoana interesată, fără avizul D.E.P.A.B.D..*

- *în situațiile în care hotărârile străine sunt recunoscute, potrivit legii, de plin drept în România, cererea persoanei interesate se trimite, pentru avizare, la D.E.P.A.B.D., de către primăria competentă, însoțită de actul original, fotocopie și traducerea legalizată a acestuia, în limba română, legalizată [art. 72 alin. (6) din Metodologia cu privire la aplicarea unitară a dispozițiilor în materie de stare civilă, aprobată prin H.G. nr. 64/2011].*

2.2. când eroarea se datorează ofițerului de stare civilă care a înscris/a transcris actul;

2.3. când eroarea se datorează traducerii prezentate.

Ca urmare a exercitării activității, se poate întâmpla ca în momentul înregistrării în acte să se facă anumite erori, iar rectificarea unor rubrici din actul de stare civilă presupune chiar îndreptarea acestor erori materiale comise cu ocazia înregistrărilor de stare civilă. În acest caz rectificarea se face prin bararea textului greșit cu o linie orizontală și înscrierea, cu cerneală roșie, deasupra, a noului text. La rubrica „Mențiuni” se înscriu numărul și data

dispoziției primarului unității administrativ-teritoriale care a emis-o, precum și conținutul rectificării.

Persoana nemulțumită de soluția comunicată prin dispoziția primarului, se poate adresa la instanța judecătorească în a cărei rază teritorială își are sediul autoritatea emitentă, în condițiile legii contenciosului administrativ [art. 58 alin. (5) din Legea nr.119/1996, republicată].

5. CONCLUZII

Pentru o imagine cât mai bună a S.P.C.L.E.P., va trebui ca pe viitor să fie luate, atât la nivel central cât și la nivel local, toate măsurile pentru eliminarea greșelilor care pot să intervină pe linie de stare civilă.

Am văzut că pentru fiecare rectificare sunt necesare echivalentul a cinci zile de muncă, din partea angajaților de la S.P.C.E.P., luând în considerare următoarele aspecte:

- preluarea cererii - înregistrarea, verificarea etc. (I. Torja, 2010, p. 67);
- solicitarea de extrase de pe actele de stare civilă (de la ex. II, dacă este cazul și de pe ex. I și II a actelor de naștere și căsătorie atunci când este vorba de rectificarea actului de deces etc.);
- redactarea referatului de specialitate pentru comunicarea la S.P.C.J.E.P., în vederea avizării;
- redactarea referatului de specialitate și a dispoziției primarului cu privire la rectificarea actelor;
- aplicarea mențiunilor aferente pe marginea actelor de stare civilă;
- eliberarea unui/unor nou/noi certificate de stare civilă cetățeanului;
- comunicarea anexei 55, la S.P.C.L.E.P. de la locul de domiciliu a celui care și-a schimbat numele, pentru operarea modificărilor de stare civilă în R.N.E.P. [art. 110 alin. (2) din Metodologia cu privire la aplicarea unitară a dispozițiilor în materie de stare civilă, aprobată prin H.G. nr. 64/2011];
- comunicările de modificare de stare civilă, care se transmit în termen de 10 zile după operarea mențiunii de schimbare a numelui pe marginea actelor de stare civilă, după cum urmează: Direcției generale a finanțelor publice județene/a municipiului București a locului de domiciliu și Direcției cazier judiciar - statistică și evidențe operative din cadrul I.G.P.R. respectiv D.G.P. [art. 114 din Metodologia cu privire la aplicarea unitară a dispozițiilor în materie de stare civilă, aprobată prin H.G. nr. 64/2011].

În anul 2010, la nivelul S.P.C.L.E.P. și al serviciilor de stare civilă, luând în considerare principalii indicatori de activitate pe linie de stare civilă comunicat de Direcția pentru Evidența Persoanelor și Administrare a Bazelor de Date București, vom observa că s-au întocmit un număr de 533.604 acte de stare civilă, din care 205.658 acte de naștere, 104.106 acte de căsătorie și 223.840 acte de deces. **Tot în anul 2010 la nivel național, au fost efectuate 6.495 rectificări acte de stare civilă** (cu precizarea că rectificările nu se referă doar la actele emise în anul respectiv).

Dacă vom face un calcul vom observa că în anul 2010 doar pentru rectificarea celor 6.495 de acte de stare civilă s-au alocat de la bugetele locale suma de 3.741.120 lei. În această sumă nu au fost incluse taxele de expediere a corespondenței între serviciile de stare civilă din țară.

Aceste activități nemulțumesc profund atât angajații cât și cetățenii, ele nu sunt doar date statistice trecute într-un tabel, prezentat la un raport de activitate, reprezintă realitatea activității.

Dacă, prin modul și stilul de conducere, vom reuși ca în cadrul unui S.P.C.L.E.P. să realizăm un loc de muncă plăcut, unde angajații să muncească cu plăcere, iar cetățenii să

apeleze cu încredere la profesionalismul acestora, păstrând un echilibru foarte important între muncă/viață/relație cetățean, vom reuși să ne menținem cei mai buni angajați din sistem și prin ei să proiectăm o imagine reală a felului în care ar trebui să arate o instituție publică.

Consider că orice disfuncționalități care se pot produce în buna funcționare a activității, trebuie remediate în cel mai scurt timp posibil. În sens contrar, vom avea neplăcuta surpriză să constatăm că dacă prin demersurile pe care le facem în calitate de conducători a unui S.P.C.L.E.P., nu dorim sau nu reușim să înțelegem și să rezolvăm problemele și preocupările angajaților, referitoare la locul de muncă și viața de familie, vom aduce instantaneu și sigur, un grav prejudiciu atât angajatului cât și instituției, prin faptul că am contribuit în mod direct la scăderea devotamentului angajatului, față de munca pe care trebuie să o presteze. Trebuie să înțelegem că angajatul este în primul rând o persoană care are anumite nevoi și probleme legate personal de viața lui sau de a familiei din care face parte.

În aceste momente, dacă nu reușim să îl înțelegem pe deplin și nu suntem de acord cu solicitarea venită din partea fiecărui angajat în parte, prin care acesta solicită acordarea de timp liber, pentru a-și rezolva problemele, putem fi siguri, că chiar dacă este fizic la locul de muncă, mintea îi este în altă parte, iar greșelile sunt inevitabile, ele pot să apară și să fie trecute oricând în actele și certificatele de stare civilă, sau în R.N.E.P.

Pe linie de stare civilă când în certificatul de naștere greșești numele, C.N.P., sau data nașterii, nu faci altceva decât să îi aduci grave prejudicii cetățeanului nevinovat, schimbându-i practic identitatea, iar corectarea ulterioară a actelor presupune folosirea suplimentară atât a resurselor umane cât și materiale.

BIBLIOGRAFIE

Cărți de specialitate

1. Beleiu, Gh., *Drept civil român. Introducere în dreptul civil. Subiectele dreptului civil*, Ediția a X-a, revăzută și adăugită de M. Nicolae și P. Trușcă, Ed. Universul Juridic, București, 2005;
2. Boroi, G., *Drept civil. Partea generală. Persoanele*, Ediția a III-a, Ed. Hamangiu, București, 2008;
3. Lupan, E., – *Drept civil. Persoana fizică*, Editura Lumina Lex, București, 1999;
4. Lupulescu, D., *Actele de stare civilă*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1980;
5. Lupulescu, D., Lupulescu, A. M., *Identificarea persoanei fizice*, Ed. Lumina Lex, București, 2002;
6. Pețu P., Velicu E., Mardare V., *Starea civilă mijloc de identificare a persoanei fizice*, Ediția a IV-a, Editura Detectiv, București 2007;
7. Torja, I., *Starea civilă în contextul actual*, Editura Someșul, Satu Mare, 2010;
8. Torja, I., *Starea civilă - Teorie și practică*, Editura Gutenberg Univers, Arad, 2012.

Legislație

L. nr. 119/1996 privind actele de stare civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 287/2009, privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare,;

Legea nr. 329/2009 privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar Internațional, cu modificările și completările ulterioare, a fost publicată în M. Of. nr. 761 din 9 noiembrie 2009.

Metodologiei cu privire la aplicarea unitară a dispozițiilor în materie de stare civilă aprobată prin H.G. nr. 64 din 26 ianuarie 2011.